

om Huusbønder og dem, der have en egentlig Myndighed over Andre, ogsaa til Haandværkere, Fabrifanter og andre Næringsbrugere med Hensyn til Svende og Arbeidere. Naar en saadan Tilføining kommer til, mener jeg, at det opnaaes, som i Loven bør søges opnaaet, at det lægges Vedkommende paa Hjerte at betragte det som Pligt, saavidt muligt paa Helligdage at forstaae deres Underordnede for saadanne Arbejder, der maatte kunne forhindre dem fra at besøge Gudstjenesten.

Hofenkrang: Med Hensyn til Ordet „fornødne“, som den høitærede 2den Landssthingsmand for 1ste Kreds (Clausen) ønsker fjernet, skulde jeg ganske forsonne mig dermed. Det beroer nemlig efter min Mening fuldkommen paa Huusbondens individuelle Skjøn, om og hvorvidt et saadant Arbejde kan synes at være fornødent. En vis Uenslighed, en vis Tilfærdighed og maaskee ubehagelige Erfaringer i en anden Retning kunne gjøre, at han iler med Arbeidet, og senere kan det da vise sig, at denne Tilfærdighed havde været overflødig. Det kunde altsaa paa Grund heraf medføre Uleilighed i høi Grad for ham, naar en saadan Indskrænkning sandt Sted. Imidlertid er det i Særdeleshed en anden Betragtning, der har bevæget mig til at begjære Ordet, nemlig den samme høitærede Landssthingsmands Forslag under Nr. 2, forsaavidt deri fjernes Tilladelse til i Sædetiden at udføre Markarbejde. Jeg skulde villigt indrømme, at der er mindre Ulempe forbunden med at udsætte Arbeidet i Sædetiden paa Søn- og Helligdagene; jeg skal villigt indrømme, at Veirliget da pleier at være gunstigere, men den høitagtede Landssthingsmand har selv indrømmet, at Hovedcharacteren ved vort Veirlig er Ustædighed, og med Hensyn hertil kunne saavel Forholdene med Hensyn til Jorden som andre Forhold gjøre det særdeles uønskeligt, at denne Indskrænkning ikke gjøres. Dertil kommer, at jeg beder erindret, at Sædetiden ogsaa indtræder om Efteraaret, da Dagene allerede blive kortere og Veirliget langt ustadigere og en Udsættelse, ja een Dags Opsættelse, med Arbeidet kan medføre den største Ulempe. Jeg har saaledes i den Egn, hvorfra jeg er, seet den Ulempe indtræde, at Vintersæden paa mange Steder ikke

blev lagt som Følge af, at Saaningen udsattes. Dette skulde jeg have den Ære at fremføre specielt med Hensyn til disse Uendingsforslag. I Almindelighed har jeg herved at bemærke, at det forekommer mig meget betænkeligt at omhandle disse enkelte Forhold her, der vistnok gribe ind i Lyendeforholdene, hvorom vi jo snarest kunne forvente en Lov.

A. Sørensen: Da den ærede Forslagsstiller selv har erkendt, at han har mindre Erfaring med Hensyn til Agerbruget, saa skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at den Forandring, som er foreslaaet under Nr. 2, at der istedetfor Ordene „det fornødne Markarbejde i Sæde- og Høsttiden“ skal sættes „Markarbejde i Høsttiden“, forekommer mig snarere at være en Udvidelse end en Indskrænkning. Høsttiden er saare forskjellig. Den kan være meget lang; thi vi kunne ogsaa regne Høhøsten og Kartoffelhøsten til Høsttiden. Al den Tid, der ligger derimellem, kan altsaa anvendes til hvilket som helst Markarbejde, man synes, til at behandle Brakmarken, baade med Hensyn til Gjødsling og Gravning, o. s. v. Dertil kommer ogsaa, at ved Arbeidet om Efteraaret kan derunder indbefattes Meget, som det slet ikke har Hast med. Det er ikke usædvanligt, at, inden Høstarbeidet er tilende, er Vintermarken allerede grøn eller i alt Fald tilfærdig, og i Særdeleshed i den nyere Tid gjør man sig Umage for at faae Vintersæden saa tidligt som muligt. Falder det i ustadigt Veir, benytter man den Tid for at være sikker paa, at Vintersæden kan blive, saaet i rette Tid, da Høsten kan falde seent. De nyere Indretninger med Tærskemaskiner osv. gjøre ogsaa, at Bønderne kunne efterligne den selv samme Skik. Sædetiden om Efteraaret er mindre indskrænket til nogen bestemt Tid end Foraarsædetiden. Det er altsaa mindre nødvendigt, at det fornødne Arbejde kunde skee i Sædetiden om Foraaret end i Sædetiden om Efteraaret. Der har oftere været talt om, at den Indskrænkning med Hensyn til ugunstigt Veirligt, som findes i Anordningen af 26de Marts 1845, er af særdeles Bigtighed; men saaledes betragtes Forholdet ikke i Almindelighed paa Landet. Det hedder saaledes, at i det gode Veir frygter man, i det onde Veir